

OBSAH

Předmluva	7
<i>Úvod. Heroismus a humanismus</i>	11
Obecný pojem humanismu	11
Může existovat humanismus hrdinský?	12
Západní humanismus a náboženství	14
<i>Tragedie humanismu</i>	19
Problémy, jež třeba zkoumat.	19
<i>Středověké křesťanství</i>	20
Problém člověka	20
Problém milosti a svobody	21
Praktický postoj stvořené bytosti k svému určení.	24
Rozklad středověku	25
<i>Klasický humanismus a dvojí problém člověka a svobody</i>	26
Protestantský „objev“	26
Humanistický „objev“ a problém svobody	28
Humanistický „objev“ a problém člověka	31
<i>Klasický humanismus a praktický postoj člověka k vlastnímu určení</i>	34
Neštěstím katolického humanismu jest, že byl člověkostředný, a ne že byl humanismem	34
Humanismus theocentrický a humanismus antropocentrický	37
<i>Dialektika člověkostředného humanismu</i>	38
Tragedie člověka.	38
Tragedie kultury	40
Tragedie Boha.	42
<i>Nový humanismus</i>	45
Rozdělení kapitoly	45
<i>Kořeny sovětského ateismu</i>	45
„Náboženský“ význam komunismu	45
Zášti proti křesťanskému světu	51
První fáze záměnného procesu. - Rehabilitace materiální příčinnosti	53
Marx postřehl podstatný význam materiální příčinnosti, ale učinil z ní kauzalitu jen a veskrze prvotní	55
Druhá a třetí fáze záměnného procesu. - Dynamismus hmoty a spasitelské poslání proletariátu	61
Popření historického materialismu?	64
Království Boží v dějinách	65

<i>Filosofický problém ateismu</i>	70
Ateismus neživotný	70
Může být marxistický ateismus prožit?	71
Zdroje milosti	73
<i>Kulturní význam ruského ateismu</i>	76
Záští proti Bohu	76
Očista ohněm	77
Hledisko porevoluční	79
<i>Dvoji křesťanské stanovisko</i>	79
Stanovisko barthovské	79
Stanovisko thomistické	81
<i>Nový věk křesťanské civilizace</i>	81
Člověk rehabilitovaný v Bohu	81
Stvořená svoboda	84
Sebeuvědomění evangelické	86
Člověk měšťáckého liberalismu	87
Marxismus a člověk	90
SSSR a marxismus	92
Humanismus socialistický a humanismus integrální	97
Pravý humanismus není manichejský	101
Integrální humanismus a zlikvidování měšťáckého člověka	102
<i>Křesťan a svět</i>	105
Rozdělení kapitoly	105
<i>Duchovní a časné</i>	105
O civilizaci	105
Náboženství a civilizace	107
<i>Problém království božího</i>	108
Položení problému	108
Politische Theologie a theologie politiky	109
Království, Církev a svět	110
První blud	112
Druhý blud	113
Třetí blud	117
Dvojakost světa	117
<i>Časné poslání křesťana</i>	121
Co zůstává času dlužen svět kdysi křesťanský	121
Některé příčiny těchto nesplacených dluhů	126
Časná úloha křesťana vzhledem k přeměně společenského zřízení	128
Nový styl svatosti	131
Tajemství světa	134
<i>Dějinný ideál nového křesťanství</i>	136
Rozdělení kapitoly	136

<i>Úvodem</i>	136
Pojem konkrétního dějinného ideálu	136
Dějinný ideál a svoboda	137
Pojem křesťanství	141
<i>Časná obec nazíraná abstraktně</i>	141
Aspekt obecnostní a osobnostní	141
Aspekt poutnický	145
Obdobnost tohoto pojetí	146
Položení problému: křesťanství středověké a nové křesťanství	148
Dvě předběžné poznámky	149
<i>Dějinný ideál středověkého křesťanství</i>	152
Idea Svaté Říše aneb posvátné křesťanské pojetí časna	152
Tíhnutí k maximální organické jednotě	154
Převážně správní úloha časného řádu	157
Používání časného zřízení k cílům duchovním	158
Různost „sociálních ras“	159
Obecné dílo: říše Kristova, již nutno zbudovat	161
<i>Rozpad a znetvoření středověkého ideálu v humanistickém světě člověkostředném</i>	162
Soustava věku barokního	162
Skomírající vítězství liberalismu	165
Současné reakce protiliberalistické	166
<i>Dějinný ideál nového křesťanství (druhá část)</i>	170
Pluralismus	170
Světsky křesťanské pojetí časna	170
Pluralistická struktura společenství	171
Pluralismus hospodářský	172
Pluralismus právní	173
Politické oživení	176
Minimální jednota a občanská snášelivost	179
Jednota pluralistické společnosti	180
<i>Autonomie časného řádu</i>	184
<i>Svoboda osob</i>	185
Duchovno a časno	185
Duch a společnost	188
Svoboda vyjadřování	189
Pluralistická společnost a zákon	190
Vlastnění pozemských statků	191
Pracovní titul	195
Zřízení následující po odstranění kapitalismu	198
Lidská osoba a hospodářské společenství	200
Postavení ženy v manželství	203

<i>Jednota sociální vrstvy</i>	206
Autorita a základní rovnost	206
Personalistická demokracie	208
<i>Obecné dílo: Snaha po uskutečnění bratrského spole-</i> <i>čenství</i>	210
Časná obec a bratrské přátelství	210
Řešení jednoho rozporu	212
Věřící a nevěřící	213
<i>Duchovní postoj Tomáše Akvinského a filosofie kultury</i>	214
<i>Dějinné vyhlídky nového křesťanství</i>	218
Předmět kapitoly	218
<i>Vnitřní dimenze: Tlak ducha na sociální život.</i>	219
Odras evangelických pravd v čase	219
Transcendovaný ekonomismus	220
Transcendovaný politicismus	220
Politické dobro je samo o sobě hodno býti cílem lidské činnosti (bonum honestum)	222
Specifičnost politické ethiky	224
Bytnost a bytí v politice	226
O užití morálky	227
Politika a Boží prozřetelnost	230
Pseudorealismy	231
<i>Vnitřní dimenze: reintegrace davů</i>	235
Soužití pravdy a nepravdy	235
Uvědomění dělnické důstojnosti a solidarismu	236
Dějinná úloha proletariátu	241
Krise socialismu	243
Dějinný převrat	246
<i>Dimenze chronologické.</i>	247
O filosofii dějin	247
Věky křesťanských dějin	248
První moment chronologický	250
Otázka prostředků	252
Druhý chronologický moment	259
Druhá stránka pojmu nového křesťanství	260
<i>O blízké budoucnosti</i>	262
O politické činnosti	262
O politické činnosti nablízko	262
O politické činnosti na dálku	264
Politická činnost a křesťané	267
Vlastní požadavky politiky zaměřené do budouc- nosti	270
<i>Problémy časové</i>	271
„What should A do?“	271

Katolická akce a akce politická	272
Nutnost nových politických útvarů	274
Dějinné postavení těchto nových útvarů	275
Totalismy fašistické a totalismus komunistický	280
Duchovní základny totalitního principu	286
Mučednictví jako řešení.	289
Je křesťan uzavřen v tragedii?	291
Běh světa	294
<i>Struktura činnosti</i>	296
Rovina duchovní a časná	296
Jsou jasně odlišné	297
Nejsou odděleny	297
Rovina časná je podřaděna duchovní	298
Nezbytné rozlišení...	299
...jež nám umožňuje přesněji posoudit dosah našich skutků	299
Třetí rovina činnosti	300
V této třetí rovině jedná křesťan jakožto křesťan a tím zavazuje Církev	302
Místo Katolické akce	302
Trojí rovina křesťanovy činnosti	303
Všechny tři druhy činnosti jsou nutné	303
Jednota v rovině Katolické akce	304
Různost v rovině časné	305
Problém katolického tisku	305
Mluvit jako katolík	307
Dva zásadně odlišné typy časopisů	308
Časopisy specificky katolické	309
Časopisy specificky „časné“ a katolické duchem	310
Nutno si vybrat jednu nebo druhou formuli	311